

תרגום

ספר הזהר

מעשה. ראה מה כתוב, "הן עם אחד ושפה אחת לכלם", משום שהם בלב אחד וברצון אחד ומדברים בלשון הקודש. ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות, ואין מי שימנע מעשיהם. אבל מה אעשה, אבלבל להם הדרגות של מעלה ולשונם שלמטה, ואז נמנע מעשה שלהם.

עבידתא חמי מה כתיב (בראשית יא ו) הן עם אחד ושפה אחת לכלם בגין דאינון בלבא חד ורעותא חד וממללי בלשון הקדש ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות (שם) ולית מאן דימנע עובדא דלהון אבל מאי אעביד אבלבל לון דרגינ⁶ דלעילא ולישן דלהון לתתא וכדין אתמנע עובדא דלהון

ומה משום שהיו ברצון ולב אחד ומדברים בלשון הקודש כתוב "לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות", ודין שלמעלה לא יכל לשלוט בהם, אנו או החברים שמתעסקים בתורה, ואנו בלב אחד ורצון אחד, על אחת כמה וכמה. אמר רבי יוסי, מכאן שאין לאותם בעלי המחלוקת קיום. שהרי בכל פעם (שהללו) שבני העולם אלה עם אלה ברצון אחד ולב אחד, אף על גב שמורדים בקדוש ברוך הוא, הדין שלמעלה לא שולט בהם, כיון שנחלקו, מיד, "ויפץ אתם ה' משם וגו'". אמר רבי חייא, נשמע שהכל תלוי בדיבור הפה, שהרי כיון שהתבלבלו, מיד "ויפץ ה' אותם משם". אבל לעתיד לבא מה כתוב, "כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד, וכתוב "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא והוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

ומה בגין דהווי ברעותא ולבא חד וממללי בלשון הקדש כתיב לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות ודינא דלעילא לא יכיל לשלטא בהו אנן או חברייא דמתעסקין באורייתא³ ואנן בלבא חד ורעותא חד על אחת כמה וכמה א"ר יוסי מכאן לאינון מארי דמחלוקת [לית לון קיומא כל זמנא | דאלין | דבני עלמא אלין עם אלין] (דכל זמנא דאלין ואלין) ברעותא חדא ולבא חד אע"ג דמרדי ביה בקב"ה לא שלטא בהו דינא דלעילא כיון דאתפלגו מיד ויפץ יהו"ה אותם משם וגו' (שם ח) א"ר חייא אשתמע דכלא במלא דפומא תלייא דהא כיון דאתבלבל מיד ויפץ יהו"ה אותם משם אבל בזמנא דאתי מה כתיב (צפניה ג ט) כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה ולעבדו שכם אחד וכתבי (זכריה יד ט) והיה יהו"ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד

ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ברוך יהו"ה לעולם אמן ואמן

פרשת לך לך

זהר

"לך לך מארצך וגו'". רבי אבא פתח ואמר, "שמעו אלי אבירי לב", כמה חזקים לבותיהם של הרשעים, שרואים את שבילי ודרכי התורה ולא מתבוננים בהם, ולבותיהם חזקים שאינם חוזרים בתשובה לרבונם, ונקראים אבירי לב. "הרחוקים מצדקה", שמתרחקים מן התורה.

לך לך מארצך וגו' (בראשית יב א) רבי אבא פתח ואמר (ישעיהו מו יב) שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה⁷ שמעו אלי אבירי לב כמה תקיפין לבייהו דחייביא דחמאן שבילי ואורחי דאורייתא⁸ ולא מסתכלן בהו ולבייהו תקיפין⁹ דלא מהדרין בתיובתא לגבי מריהון ואקרונ אבירי לב הרחוקים מצדקה דמתרחקי מאורייתא

רבי חזקיה אמר, שמתרחקים מן הקדוש ברוך הוא, והם רחוקים ממנו, ולכן נקראו "אבירי לב", "הרחוקים מצדקה", שאינם רוצים לקרב אל הקדוש ברוך הוא, לכן הם רחוקים מצדקה. כיון שהם רחוקים מצדקה, רחוקים הם משלום, שאין להם שלום, שכתוב "אין שלום אמר ה' לרשעים", ולמה, משום שהם רחוקים מצדקה.

רבי חזקיה אמר דמתרחקי מקב"ה ואינון רחיקין מניה¹⁰ ובגין כך אקרונ אבירי לב הרחוקים מצדקה דלא בעאן לקרבא לגבי קב"ה בגין כך אינון רחוקים מצדקה¹¹ כיון דאינון רחוקים מצדקה רחוקים אינון משלום דלית לון שלום דכתיב (שם מח כב) אין שלום אמר יהו"ה לרשעים מאי טעמא בגין דאינון רחוקים מצדקה

מאיר הזהר

כאשר זנו (יהל אור). ה. שצילין הן קנרים מאורחין (יהל אור). שצילי תורה הם הדברים הנסתרים בתורה, והאורחים הם הדברים הנגלים שבתורה (אור יקר ויהל אור). ל"ב נמיצות החכמה הם ל"ב שצילים ומסתמין צעמודא דאמנעיתא תורה שבכתב, ושצבינה [נ"ל שכוונתו ל"ב נמיצות שצבינה עי' בהגר"א בס"י ג ע"ג] הן אורחין ומתגלין במלכות תורה שבעל פה (יהל אור). ו. לעיין בהם כמ"ש (ישעיהו מז יח) והעורים הציטו לראות (יהל אור). עי' לקמן רכד ע"א. ז. שאין לבס נופל כמ"ש ומקשה לכו וגו' (יהל אור). ט. היינו שמתרחקים צרוע בחירתם וגם הקב"ה מסלק שכינתו מהם (אור יקר). ט. שאין רוצין

א. להפוך שרי היסודות וכן שרי הממונים על שאר מעשה העולם, שאם ישציעו לאש יהיה שר המים, ואם ישציעו למים יהיה שר האש, ויחטטל כחם מחשבת' ומעשיהם (אור יקר). עי' איכה רבה פ"ב ס' ה. ב. זמקס לשון הקדש, שדדברי קדש שאמרן בלשון חול הם קדש, כל שכן שהם היו מכוונים בלשון זה להכניע צו החלונים (אור יקר). ג. "אלין עם אלין" נמתק צדקך אמת, ובמקומו איתא "עם אלין אלין", ונ"ל שהוא טעות. ד. ודקה היינו המורה שהת"ם נקראת דקה [עי' זהר חלק ג דף קיא ע"א] (אור יקר), כמ"ש (דברים י כה) ודקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלהינו ו

פרשת לך לך

דף עו ע"ב²

ספר הוזהר

תרגום

בא וראה, אברהם רצה להתקרב אל הקדוש ברוך הוא והתקרב, זהו שכתוב "אהבת צדק ותשנא רשע", משום שאהב צדק ושנא רשע, התקרב לצדקה. ועל זה כתוב "אברהם אוהבי". למה "אוהבי", משום שכתוב "אהבת צדק", האהבה שאהב אברהם את הקדוש ברוך הוא

תא חזי אברהם בעי לקרבא לקב"ה ואתקרב' הה"ד (תהלים מה ח) אהבת צדק¹⁶ ותשנא רשע בגין דאהב צדק ושנא רשע אתקרב לצדקה¹⁷ ועל דא כתיב (ישעיה מא ח) אברהם אוהבי¹⁸ מאי טעמא אוהבי בגין דכתיב אהבת צדק רחימותא דקב"ה [דרחים] (ארחים)

סתרי תורה

תאנא בתוקפא¹⁹ דהרמנו²⁰ דמלכא²¹ אנציב חד אילנא²² רבא ותקיף [גו נטיען עילאין] [ונטיען] נטיע אילנא דא בתריסר תחומין אסתחר בארבע סטרין דעלמא²³ פרישא רגליה²⁴ ת"ק פריסי²⁵ מטלנוי²⁶ כל רעותין דאינון פרסין ביה תליין כד אתער האי כלהו מתערין בהדיה לית מאן דנפיק מרעותיה לבתר כלהו²⁷ ברעותא חדא בהדיה קם מלעילא²⁸ [נחית] [אתנחית] במטלנוי לגו ימא²⁹ מניה ימא [אתגלי] [אתמליא] איהו מקורא [דכל] [לכל] מיין דנבעין תחותיה מתפלגין³⁰ כל מימוי דבראשית³¹ שקיו דגנתא³² ביה תליין כל נשמתין³³ דעלמא מניה פרחין נשמתין אלין עאלין³⁴ בגנתא³⁵ לנחתא להאי עלמא נשמתא כד נפקא אתברכא בשבע ברכאן³⁶ למהוי אבא [לרוחא ודם] | [לרוחא ורם] | לגופא [ולמהוי] בסליקו [נ"א] [דדיוקנא עלאה הה"ד (בראשית יב א) ויאמר יהו"ה אל אברם הא נשמתא עלאה אבא [לרוחא ודם] | [לרוחא ורם] | לגופא בסליקו] דדיוקנא עלאה

למדנו בתוקף רצון המלך נטע אילן אחד גדול וחזק בתוך הנטיעות העליונות. הנטיעה של האילן הזה בתריסר תחומים מסובבת, בארבעה צדדים של העולם פרושה רגלו, ת"ק פרסאות הם מסעותיו, כל הרצונות של אותם פרסות תלויים בו. כשזה מתעורר, כולם מתעוררים עמו. אין מי שיוצא מרצונו לחוץ, כך כולם ברצון אחד עמו. קם מלמעלה (יורד) יורד במסעותיו לתוך הים, ממנו הים (מתגלה) מתמלא. הוא המקור (לכל, נ"א של כל) המים הנובעים, תחתיו נחלקים כל מימי בראשית, השקאת הגן תלויים בו. כל הנשמות של העולמים פורחות ממנו. הנשמות הללו נכנסות לגן לרדת לעולם הזה, כשיוצאת נשמה, היא מתברכת בשבע ברכות להיות אב (לרוח ודם) לגוף (ולהיות) בעליה (של הדמות העליונה, זהו שכתוב "ויאמר ה' אל אברם". הרי נשמה עליונה אבא (לרוח ודם) לגוף בעליה) של דמות עליונה.

כך בעיא (נפשא) לנחתא להאי עלמא אומי לה קודשא בריך הוא למיטר פקודי אורייתא ולמעבד רעותיה ומסר לה מאה מפתחא³⁷

כשוצה (הנפש) לרדת לעולם הזה, משביע אותה הקדוש ברוך הוא לשמור את מצוות התורה ולעשות רצונו, ומוסר לה מאה מפתחות

מאיר הוזהר

נעשה הכל (יהל אור). בתוקף ורשות ורצון המלך ית' נטוע אילן גדול וחזק כמזכור (ד"ה). פי' צאמנע שולטנות המלך שהוא ג"ר נטוע אילן רב הוא יסוד ז"א. הרש"צ (נ"א). **טו**. רצון העליון, שהוא הכתר (יהל אור). **יז**. מלכות דא"ק, עתיק (יהל אור). **יח**. יסוד (יהל אור). **יט**. חגית"ס (יהל אור). **כ**. נו"ה (יהל אור). **כא**. הן ג' תרעין דביה שמתפשטין עד הוד כ"א כלולה מעשר ונכללין ביסוד שלכן נקרא כל גימ' ג' (יהל אור). **כב**. דהיינו ההארה היוצאת מראש ז"א ונגזרת ביסוד (בהגרא"א על ספד"ז יב ע"א וז"ש צועיר). **כג**. ר"ל רצון הזיווג שכל האזימיו לזיווג כל האיברים מסכימין (יהל אור). **כד**. ר"ל שהולך למוט ומציא משם אורע שלכן נק' משכיל (יהל אור). **כה**. שמוליך אורע ע"י חוט השדרה ומוליך כל הת"ק רעותין, ג' תרעין למלכות, שלכן נק' י"ס, גימ' חמשים (יהל אור). **כו**. ר"ל שהוא עץ החיים שאמרו ז"ל, עץ החיים ת"ק פרסה, ותחומיה מתפלגין כל מימי בראשית כי הוא נק' חי כידוע. וזהו עץ החיים (יהל אור). **כז**. של מלכות שנק' בראשית (יהל אור). **כח**. הוא צריאה, ששם צדורא דמי דנשמתא צדור החיים, ושם יורד הקב"ה בחצי הלילה לאשתעשע וכו' (יהל אור). **כט**. שלכן נקראת נשמת כל חי (יהל אור). **ל**. דעאלין (יהל אור). **לא**. לצריאה. וכ"ז כן הוא למטה שאילנא דת"ק פרסה הוא מט"ט וי"ס הוא עשיה, ונגמא הוא ג"ע שצארין ג"ע התחומן (יהל אור). **לב**. מוס' דזו"ר ע"י הרמנא דמלכא ז"ס דמלכות דא"ק (יהל אור). **לג**. ע"י תרומה קבו רע"צ (לש"ו). שם מוכר ענין ס' מ' דאפרסמון הרי הם צינה ומצונה, שעל ידם נחמים החיוניים. וע"י שער לאה ורחל פרק ז' (דע"ה ח"צ גה ע"צ), וע"י זוהר הרקיע.

להתקרב לו, ור"ל הקב"ה נקרא דקה והוא צינה, ושלום יסוד, וצינה מלכא דשלמא דיליה (יהל אור). **י**. הפיך מש"כ למעלה (יהל אור). **יא**. דק במלכות, ושם השער להתקרב, ואח"כ הוסיף לו הקב"ה ה' צאצאיה ונתקרב לדקה, ונתקרב לה דדרגא דחסד, שהוא קרוב לצינה, ומשם זכה לה' עלאה, דלא עייל בק"ק אלף איש חסד. וז"ס מ"ש (שבת קנו ע"ב) מאי דעתיך דקאי דק במערכה אהדרא ליה למורת. והענין, כי מול דק בתולדמו, הוא כוכב אחרון, דרגא דמלכות, כמ"ש במיקוניס וצ"י, ואח"כ נתקרב דדרגא דחסד, וכן דרגא דאצרהס כידוע בסוד ואנכי נטעתיך שורק (יהל אור). ע"י יהל אור ח"צ לב ע"ב: מדריגת האצות בתחלה אצרהס במלכות לצנה חורא יתקן ביסוד יעקב צת"ת ואח"כ נתפכו כידוע ולכן מלכות נקרא צת של אצרהס, ולגבי עליית אצרהס אצינו. **יג**. שהוא היחוד כנ"ל (אור יקר). **יד**. החילוק בין אהבת שרואה להתקרב אל אהבי שכבר נתקרב ולכן אלל אהבת כתיב דק ומנ"ל דנתקרב לדקה שנאמר ויחשבה לו דקה ואז אהדר דק לדקה (יהל אור). **יד**. [קשה] שהרי רצו של ספר הוזהר הוא רצון נסתרים וכו' עיקר סודות סמרי תורה הוא מיוסד על בחינות הדעת שהן הן ענמיות ופנימיות ענמי של קו האמנעי המתפשט בחוכמות וע"י שהוא הנקרא תורה סתם, אלל תחילת מקורה המתחלת להיות בסוד אלילות הוא ביסוד עתיק המסתמר בפנימיות ארין, וזו חו"ג כידוע שה"ס מנזות עשה ומנזות לא תעשה, והנה יסוד עתיק גי סת"ר, ולהיות שהם שני יסודות דוכרא ונק' נקראו סמרי בלשון רבים (רמ"ז). ע"י בהגרא"א במיקון ריש מיקון ס' שזה רע"מ ולא ס"ת. **טו**. הוא בוצד"ק (ע"י לעיל טו ע"ה), והוא סג' דגזורא דעתיק, שהוא משחמא דכולא, דביה

ליה (ל)אברהם מכל בני דריה דהווי אבירי לב ואינון רחוקים מצדקה כמה דאתמר רבי יוסי פתח (תהלים פד ב) מה ידידות משכנותיך יהו"ה צבאות כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא בפולחנא דקב"ה דהא כל בני נשא לא ידעי ולא מסתכלי על מה קאים עלמא ואינון על מה קיימין דכד ברא קב"ה עלמא עבד שמיא^א מאש וממים מתערבין כחדא ולא הווי גלדי ולבתר אגלידו וקיימו ברוחא עלאה ומתמן שתיל עלמא לקיימא על סמכין ואינון סמכין לא קיימין אלא בההוא רוחא ובשעתא דההוא רוחא אסתלק כלהו מרפפין וזעין ועלמא ארתת הה"ד (איוב ט ו) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון וכלא קאים על אורייתא^ב דכד ישראל משתדלי באורייתא מתקיים עלמא ואינון קיימין וסמכין קיימין באתרייהו בקיומא שלים

תא חזי בשעתא דאתער פלגות ליליא וקב"ה עאל לגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא כלהו אילנין דבגנתא דעדן מזמרן ומשבחן קמיה דכתיב (דה"א טז לג) אז ירננו עצי היער מלפני יהו"ה וגו' וכרוזאי קרי בחילי^א ואמר לכוון אמרין קדישין עליונין מאן מנכון דעייל רוחא באודנוי למשמע^ב ועינוי פקחין למחמי ולביה פתוח למנדע בשעתא דרוחא דכל רוחין ארים בסימו דנשמטא^א ומתמן נפיק קלא דקליא^ב חילין אתבדרו לארבע סטרי עלמא^ט

מכל בני דורו, שהיו אבירי לב, והם רחוקים מצדקה, כמו שנתבאר. רבי יוסי פתח "מה ידידות משכנותיך ה' צבאות". כמה יש לבני אדם להסתכל בעבודת הקדוש ברוך הוא, שהרי כל בני האדם לא יודעים ולא מסתכלים על מה עומד העולם ועל מה הם קיימים. שכאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, עשה שמים מאש וממים מעורבים יחד, ולא היו קופאים. ואחר כך קפאו ועמדו ברוח עליונה, ומשם שתל את העולם לעמוד על עמודים, ואותם התומכים לא עומדים אלא באותו הרוח, ובשעה שאותה הרוח עולה, כולם מתרופפים וזעים והעולם רותת. זהו שכתוב "המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון", והכל עומד על התורה, שכאשר ישראל עוסקים בתורה מתקיים העולם, ואותם העמודים ואדנים קיימים במקומם בקיום שלם.

בא וראה, בשעה שמתעורר חצות הלילה והקדוש ברוך הוא נכנס לגן העדן להשתעשע עם הצדיקים, כל האילנות של גן העדן מזמרין ומשבחים לפניו, שכתוב "אז ירננו עצי היער מלפני ה' וגו'", והכרוז קורא בחיל ואומר, קדושים עליונים אומרים לכם, מי מכם שנכנסה רוח לאזניו לשמוע ועינוי פקוחות לראות ולבו פתוח לדעת, בשעה שהרוח של כל הרוחות מרימה את התבשמות הנשמה, ומשם יוצא הקול של הקולות, הצבאות התפזרו לארבעה רוחות העולם.

מאיר הזהר

א. בסימו דנשמטא הוא סוד החין והגרין, בסוד חכו ממתיקים, והיינו בסימו ממש, מיתוק הדינין. ומגרין וחיך זה, מתפשט ויוצא הקול סוד ת"ת שצנייה הפנימי העליון וכל מיני ת"ת שלמטה ממנו נמשכין ומתקיימים על ידו וכו' רוחא דכל רוחין וקלא דקליא כולם הם פנימיות התפארת התחתון אלף שקול לפניו ורוח לפניו לפניו (שער מאמרי רש"י). **ב**. והנה הת"ת מתפשט בשש קצוות והוא נשמה להם והו' קצוות הם ארבע סטרי עלמא מורח מערב צפון ודרום ומעלה ומטה, ועל מעלה ומטה אמר "חד סליק לסטר חד" והיינו מעלה, "חד נחית לההוא סטר" והיינו מטה. והנה הקול מתפשט ומתפזר לארבע סטרי עלמא, וכלל בהם צדוק דין ורחמים, מורח רחמים מערב דין, דרום רחמים צפון דין, והיינו קלא אתבדר לדי' סטרי עלמא, ואח"כ מתפשט הקול ועולה צדוק מעלה, והו' חד סליק לסטר חד, וכן מתפשט ויורד, צדוק מטה, והו' חד נחית לההוא סטר (שער מאמרי רש"י). הענין כמ"ש בתו"ת עט ע"א קלא דקליין אשתנין מגו וכו' וגלין אתהדרו לסטר צפון לסטר מורח כו' ובתיקו"ז לו ע"ב [לה ע"ב] ודא אזיל לזפונא ודא אזיל לדרומא כו' תרין אחרנין כו' (יהל אור).

א. ר"ל שמים, חג"ת, ובתחלה מחו"ג ולא נתקיימו עד שצא הרוח ת"ת ועבד שלמא והן ג' יסודות עלאין, וסמכין הן נו"ה (יהל אור). **ב**. שהוא רוחא הי"ל (יהל אור). **ג**. גבריאל (יהל אור). **ד**. ככה מסת' דגבורה לפי שאז רוח צפון מנשז ולכן ג"כ התרנגול שנקרא גבר מתעורר לקרוא ג"כ למטה מעין התרנגול שלמעלה גבריאלה כמ"ש צפ' צראשית (יהל אור). לפי שהוא צדוק הדין והעמ והזמן מגבירי על זד הדין ולכן קורא בחיל וכו'. ז"ח (נ"א). **ה**. שמתעורר נשמתו לקול הכרוח כמ"ש התרשים שמעו והעורו וכו' (יהל אור). **ו**. הוא דעת עליון הפנימי כי רוח הוא ת"ת כנודע ורוחא דכל רוחין הוא סוד פנימיות הת"ת ולפניו לפניו כי יש כמה ת"ת בצבא ואימא ח"א ונוקביה כנודע וכולם נקראין רוחין ורוחא דכל רוחין נשמה להם והוא מחיה לכולם והוא דעת עליון לעיל' מת"ת אבא ואימא ורוחא דכל רוחין (שער מאמרי רש"י). **ז**. כמו שהיקוד מבסס לנוקבא תתאה, כן דעת מבסס לנוקבא עליונה הפנימית, וממשיך לה אור עליון לבסממה. ולפי שמתכות סוד נפש, כאשר יבסס אותה יקרא בסימו דנפש. אבל צינה עליונה, סוד נשמה, כאשר יבסס אותה דעת עליון, וימשיך לה האור הנעלם בחכמה עליונה, יקרא בסימו דנשמטא (שער מאמרי רש"י).

פרשת לך לך

דף עז ע"א²

ספר הזהר

תרגום

א. אחד עולה לצד אחד. ב. אחד יורד לאותו הצד.
ג. אחד נכנס בין שנים. ד. שנים מתעוררים
(ומתעטרים) בשלשה. ה. שלשה נכנסים באחד. ו.
אחד מוציא צבעים. ז. ששה מהם לצד אחד וששה
מהם יורדים לאותו הצד. ח. ששה נכנסים בשנים
עשר. ט. שנים עשר מתעוררים בעשרים ושנים. י.
ששה כלולים בעשרה. יא. עשרה עומדים באחד.

אוי לאותם שישינים ושינה בנחיריהם, לא יודעים
ולא מסתכלים איך יקומו בדין כשהחשבון
נמנה,

א. חד סליק לסטר חד' ב חד נחית לההוא סטרי"ג ג"י חד
עייל בין תרינ"ג ד תרינ מתערינ (מתעטרין) בתלת"ט ה
תלת עיילי בחד"ט ו חד אפיק גוונין"ז ז שית מנהון לסטר חד
ושית מנהון נחתי לההוא סטרי"ח ח שית עיילי בתריסרי"ט ט
תריסר מתערינ בעשרין ותרינ"י י שית כלילן בעשרה"כ יא עשרה
קאים בחד"כ

ו"י לאינון דניימי שינתא בחוריהון לא ידעי ולא מסתכלאן איך
(אז) יקומו בדינא דחושבן אתפקד

סתרי תורה

של ברכות של כל יום להשלים את הדרגות העליונות
כחשבון ל"ך ל"ך. שהרי כולם נמסרו לה כדי לתקן
בהם את הגן ולעבדה ולשמרה. "מארצך", זה גן העדן.
("ומולדתך" זה הגוף, שנקרא עץ החיים, שהוא י"ב
שבטים עליונים. "ומבית אביך", זו השכינה. "אביך"
זה הקדוש ברוך הוא, שנאמר "גוזל אביו ואמו ואמר
אין פשע וגו'". ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין
אמו אלא כנסת ישראל. "אל הארץ אשר אראך", זה
הוא העולם הזה). ("ס"א "וממולדתך" זה עץ החיים,
"ומבית אביך" י"ב תחומים, שבטים עליונים, "אל
הארץ אשר אראך" זהו העולם הזה).

דברכאן דכל יומא"י לאשלמא לדרגין עלאין כחושבן"כ ל"ך
ל"ך דהא כלהו אתמסר לה בגין לאתתקנא בהו
לגנתא ולמפלח לה ולנטרא לה מארצך דא גנתא דעדן (וממולדתך
דא גופא דאתקרי אילנא דחיי"ה דאיהו תריסר שבטין עלאין ומבית
אביך דא שכינתא אביך דא קודשא בריך הוא שנאמר (משלי כח
כד) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע וגו' ואין אביו אלא קודשא
ברוך הוא ואין אמו אלא כנסת ישראל אל הארץ אשר אראך דא
איהו האי עלמא) [ומולדתך דא אילנא דחיי ומבית אביך תריסר
תחומין שבטין עלאין אל הארץ אשר אראך דא איהו האי עלמא"כ

מאיר הזהר

הזוהר). ואינון י"ב כנ"ל י"ב ירחין והן י"ב גזלי אלכסון שבת"ת והענין כי הן
ו' יריעות דלינון חמש ושש יריעות דלינון חמש ה"ח עם מוח חכמה וה"ג עם
מוח זינה (יהל אור). י"ח. פי' אותן שש נילוות הראשונות סובבות למקום
התפארת עולם הבנין שש קלוות ושש נילוות יורדות למדת מלכות. ר"ל שבע
היכלות ממקום שהן באות (הערת הזוהר). ואלו מתחלקין מהגבורות נבנין תריסר
טעמי וכו' צ"ב אותיות ומחמסדים נבנין עשר נקודות (יהל אור). י"ט. פי' אותן שש
שהן צ"ו ספירות עולם הבנין עולים לשם של י"ב הויות (הערת הזוהר).
כ. פירוש אותן י"ב הויות עולים למקום הזינה מקום מקור כ"ב אותיות (הערת
הזוהר). כ"א. פירוש ה' נילוות שבמלכות ר"ל שבעה היכלות כלילין צ"ב ספירות
(הערת הזוהר). ואלו עשר נקודות כלן קיימן על מד נקודה דנפקו מינה (יהל
אור). כ"ב. פירוש העשר ספירות עומדין בחד נקודה עלאה. וכלל המאמר
להודיענו מעלת הנשמה ומעלת תורתנו הקדושה (הערת הזוהר) ועי' בתו"ח שם
ותבין פי'. ואע"ג שאמר שם דטעמיין הן תליסר אינן רק תריסר וא' כללן כידוע
צ"ב תיקונין. ואלו הן כלל שמא מפר שבמ"ה נהרין אצברי עלמא תריסר ועשרין
ותרין ועשרה ומד שהן ל"ב נחיות וי"ג תיקונים או שמתל הן אמ"ש כנ"ל והן
צין בנקודין ספי' וע"ס פנימיות צין ג"ר ג' אמות מכ"ב אותיות ואח"כ נכללין
בלשון כנ"ל ומתחלקין לו"ו ו"ק של הרוח והן ו' נקודות אחרונות ו"ק של
האומיות שהן ו' כפולות ואח"כ צ"ב שהן י"ב פשוטות ואח"כ נכללין במלכות
כל הכ"ב ח"ש תריסר מתערינ ככ"ב וכן נכללין כל הע"ס י' נקודין ח"ש שית
כלילין בעשרה ועי' בס"י ותבין כל זה (יהל אור). כ"ג. עי' שער מאמרי רשב"י,
עי' ע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק ה'. כ"ד. בתושנן (יהל אור). כ"ה. עי' ע"ח
שער א"א יד, וכן שער כה פרק ג, שזוהו כינוי לז"א. כ"ו. עי' אריכות זוהר
הרקייע וזיהל אור.

י. כ"ע עולה לעילת העילות ע"ה יורד לכ"ע כ"ע נכנס צין חכמה וזינה כ"ע
וחכמה מתעטרינ צבינה ג"ג בג"ג נכנסין בת"ת כ"ע מוילא שש גוונין ושש קלוות
מהן לנד אחד ו"ק מהם יורדים לאותו נד שש נכנסין צ"ב הויות ומתעטרינ
ככ"ב אותיות ששה כלולים צ"ס ע"ס עומדים בעילת העילות. או לישנים צבתייהם
(והו צס' מראות הצובאות ג"כ מ"כ ששה כלולות צ"ה וא' צ"ל צ"ס). זה הלשון
צירך הרב זלה"ה במראות הצובאות ואמר שצדקו דבריו (ד"א). ועי' במק"מ
באורך (ג"א). פי' כתר עליון הנקרא רוחא דכל רוחין כשצא להריס מתיקת
הנשמה ממקום הזינה (הערת הזוהר). י"א. פירוש הנפש אהדבק ברוח (הערת
הזוהר). הוא מ"ש שם צתיקו"ו דא סליק ודא נחית והן ו' סטרין דאגוזא שאמר
בסת"א ה ע"א (יהל אור). י"ב. תיקונים עג לעיל לב ע"ב (הערת הזוהר).
י"ג. פי' הרוח יורד למטה להתחבר עם הנפש (הערת הזוהר). דעת צין חו"ב
והוא קלא פנימאה נקודה קדמאה צין ח"ך וגרון כמ"ש בתו"ח עט וכד אהפשטת
מטאת למד מאלין ואשתני ואתעבד רוח כו' והוא ספי' הראשונה דז"א שאמר
בס"י אחת רוח אלהים חיים והוא בגרון (יהל אור). י"ד. נמתק זיהל אור.
טו. פי' הנשמה השוכנת צין רוח לנפש (הערת הזוהר). חו"ב נכנסין בתלת מוחין
דז"א והוא ג"ס הראשונות שאמר בס"י רוח מיס ואש שהן הצ"ד דז"א והוא
שאמר בתו"ח סליק האי קשרא כו' ושני ליה בתלת גוונין באשא ברוחא צמיא
(יהל אור). טז. פי' שאו הרוח והנפש מתעדינן בנשמה (הערת הזוהר). שג'
מוחין נכנסין ומתפשטין בת"ת והוא בקשרא דלישן כמ"ש שם האי קשרא דחיק
ליה כו' ברוח דז"א דאיהו לישן כו' והת"ת הוא דאפיק גוונין כמ"ש צפ'
משפטיים קב ע"א אהשפטותא דת"ת דגוונין צי' מתחברין כו' ואמר צו"ח דף
מה ע"ג כדן האי נילווא אחזי צהו גוונין ואתעכב צי' י"ב ירחין (יהל אור).
יז. פי' נפש רוח ונשמה כלם נכנסים צבינה אז הזינה מוילא נילוות (הערת

כד אסתאב גופא ונשמתא שטיא על אנפי דאוריא^א דטיהרא וסלקא^ב ונחתא^ג ותרעין לא מתפתחן מתגלגלן כאבנין בגו קוספיתא^ד ווי לון מאן יתבע לון דלא יקומון בעדונא דא בגו דוכתי דענוגי דצדיקא אתפקדון דוכתייהו^ה אתמסרון בידא דדומה^ו נחתי ולא סלקי עליהו כתיב (איוב ז ט) כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה^ז בההיא שעתא^ח אתער שלהובא חד מסטר צפון^ט ובטש בארבע סטרי עלמא^י ונחית ומטי בין גדפי דתרנגולא ואתער^{יא} ההוא שלהובא ביה וקרי ולית מאן דאתער בר אינון זכאי קשוט דקיימי ואתערו באורייתא וכדין קב"ה וכל אינון צדיקיא דבגו גנתא דעדן צייתי לקליהון כמה דאת אמר (שיר ח יג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני^{יב}

ויאמר יהו"ה אל אברם (בראשית יב א) מה כתיב לעילא (שם יא כח) וימת הרן על פני תרח אביו וגו' מאי איריא הכא אלא עד ההוא^א יומא לא הוה בר נש דמית בחיי אבוי^ב בר דא וכד אתרמי אברם לנורא אתקטיל הרן ובגין דא נפקו מתמן^ג מאן קטיל ליה להרן אלא כיון דרמו אברהם לנורא דכשדאי אתגלי עליה קב"ה ושוביה והוה הרן אחוי קאי תמן אמרו כשדאי בגין זכותיה דהרן אשתזיב מיד נפק שלהובא דאשא ואוקדיה להרן הה"ד וימת הרן על פני תרח אביו^ד

ואית דאמרי זרעא דתרח לית אשא שלטא ביה^א אבל נרמי להרן לנורא ואי לא איתוקד נדע בודאי דלא שלטא נורא בזרעיה מיד רמו ליה להרן לנורא ואתוקד והוה תרח אבוי קאים תמן^ב הה"ד וימת הרן על פני תרח אביו בההוא יומא^ג ידעו כל

כשנטמא הגוף, והנשמה משוטטת על פני האויר שמאיר ועולה ויורדת, והשערים לא נפתחים, ומתגלגלים כאבנים בתוך כף הקלע, אוי להם, מי יבקש אותם שלא יקומו בתענוג הזה, בתוך המקומות של ענוגי הצדיקים, ונפקד מקומם, ונמסרים בידי דומה, יורדים ולא עולים. עליהם כתוב "כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה". באותה השעה מתעוררת שלהבת אחת מצד הצפון, ומכה בארבעה רוחות העולם, ויורדת ומגיעה לבין כנפי התרנגול, ומתעוררת בו אותה השלהבת וקורא, ואין מי שמתעורר, פרט לאותם צדיקי האמת שעומדים ומתעוררים בתורה, ואז הקדוש ברוך הוא וכל אותם הצדיקים שבתוך גן העדן מקשיבים לקולם, כמו שנאמר "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני".

ויאמר ה' אל אברם. מה כתוב למעלה, "וימת הרן על פני תרח אביו וגו'", איך זה שייך כאן. אלא עד אותו היום לא היה אדם שמת בחיי אביו פרט לזה, וכשנזרק אברם לאש, נהרג הרן, ומשום זה יצאו משם. (מי הרג את הרן. אלא כיון שהשליכו את אברהם לאור כשדים, התגלה עליו הקדוש ברוך הוא והצילו, והיה הרן אחוי עומד שם. ואמרו הכשדים, בשביל זכותו של הרן נצול. מיד יצאה שלהבת של אש ושרפה את הרן. זהו שכתוב "וימת הרן על פני תרח אביו".

ויש שאומרים, שאין שולטת אש בזרעו של תרח, ולכן נשליך את הרן לאש, ואם לא יבער, נדע ודאי שאין שולטת האש בזרעו. מיד השליכו את הרן לאש ונשרף, והיה תרח אביו עומד שם, זהו שכתוב "וימת הרן על פני תרח אביו". באותו היום ידעו כל

מאיר הזהר

לא היה צפני אביו ואינו מחוור דמי יימר ו"מ"ה א"ס דצרוי כאן לא האירו ודו"ק (מאיר) (נ"א). **יד.** ר"ל בלא זמן (יהל אור). **טו.** עד ת"ח מה כתיב בס"י כ"י לימיה וכ"י מתוך הלי' שהוא לקוט [ונצ"י הנוסח מוספתא] וכן משמעות ת"ח שייך אחר וצ"ד נפקו מתמן ת"ח וכ"י דכיון דחמא כ"י. ז"ח (נ"א). **טז.** הה"ד וימת, שמפשוט הכחוז נראה שמת מיתה פתאומית, שלכן נאמר על פני תרח אביו, וגם רמו הפסוק שמת להיותו אוחז מעשה תרח אביו, אביו דייקא (רמ"ז). **יז.** נראה שהיו אומרים כן מפני שהם היו עובדים לאש כנוצר בצראשית רבה (פל"ח ס"י יג), ולפי שמרח היה אדוק מאד בעבודה זרה היה עולה על דעתם שיהיה לזרעו זאת הסגולה ושתהיה עבודה זרה שלהם אש אוכלת אש, ולכן אמרו להשליך את הרן באש לנסות הדבר, ודוקא את הרן ולא את נחור, מפני שהרן היה מוחזק להם לנחם, וכדמשמע מיונתן בן עוזיאל (רמ"ז). **יח.** כאילו נתפיים בדבר כי בטח בעבודה זרה שיצילהו, ואפשר שהיה שם מתפלל לפני האש על הילתו, ואחר כך שנשרף זר לו מאד ומרה אפו, ח"ש על פני תרח אביו, ועל דרך שכתב רש"י בפסוק (לז, כב) ומעבור המנחה על פניו, שיעקב היה שרוי בכעס (רמ"ז). **יט.** לפי שמיתמו גרמה קידש ה' לכן זכה להעבר בזהרן הכהן כמ"ש הרב (שעה"ג הק' לג) וגם המשיח ילא ממנו (מ"מ).

א. שאין רקיע נפתח לה (יהל אור). הנפש היא שוטטת על פני אויר הון והוהר המאיר מעולם הנשמות (ד"א). **ב.** מזד מעט מזלות שצידה שהן כנפיים לנשמה רק שמכבידין עליה העונות (יהל אור). **ג.** וכמ"ש צרע"מ פרשת ויקרא [או כח ע"א] בסוד אשם תלוי (יהל אור). **ד.** כאבן המתגלגל בתוך כף הקלע כן מתגלגלת נשמתו (ד"א). **ה.** בג"ע נפקד מקומם (יהל אור). **ו.** לנהנס (יהל אור). **ז.** כמו בתחלה שהוא סליק ונחית (יהל אור). **ח.** קאי אלמעלה (יהל אור). **ט.** מבינה וזהו מי נתן לשכוי צינה (יהל אור). **י.** חגת"ס (יהל אור). **יא.** להתעורר בני אדם לתורה שכל התעוררות הוא מצפון, כמ"ש עורי צפון והוא בחנות ובוחי תימן בצקר לצ"ה, בקר דאצרהס הלך ונסוע הנגזה, שעד חנות שינה סטרא דמותא שליט ואתר חנות מסטרא דצינה חיים, וצריך לקום מסטרא דמותא ולחמו צייס בתורה (יהל אור). **יב.** ע"י אריכות ציהל אור. **יג.** הקושיא מבוארת דהאיכא הבל ולמך זה שנים עלה בדעתי שאחר ח"י העולם במבול קא' ולא שוה לי. עוד י"ל דע"פ תרח דייק שהמיתוהו צפניו לא כן הבל שלא היה צפני אד"ה"ר ולמך זהויות שמתושלת מי יותר מן הכל והוספו לו כמה שנים זה"ש שנים שמת למך קודם אביו לא חשו. כי שם נצט"ו שניה"ס שנים רבות ומתושלת היה לו תוספת מכל מי. ועתה ראימי שכתבו משם הרמ"ז דמתולדות נח קא' והיינו ע"ד תי' א'. ולמ"ה צ"ח ראימי מי' ב' ושם כ' דלמך

פרשת לך לך

דף עז ע"ב²

ספר הזהר

תרגום

אומה ולשון שלא הציל את אברהם אלא הקדוש ברוך הוא שהוא יחידו של עולם, והיו מביאים את בניהם למשכנו של אברהם, ואומרים לו, ראינו אותך שאתה בוטח בקדוש ברוך הוא, שהוא רבונו של עולם, למד את בנינו מדרכך שאתה יודע. ועליהם אמר הכתוב "נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם".

בא וראה מה כתוב, "ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן וגו', ויצאו אתם מאור כשדים". "ויצאו אתם", היה צריך לכתוב אותן, שהרי כתוב "ויקח תרח וגו'", מה זה "ויצאו אתם". אלא תרח ולוט יצאו עם אברהם ושרה, שהם היו העיקר לצאת מתוך אותם הרשעים, שכיון שראה תרח שאברהם בנו נצל מתוך האש, חזר לעשות את רצונו של אברהם, ולכן יצאו איתם תרח ולוט. ובשעה שיצאו מה כתוב, "ללכת ארצה כנען". שרצונם היה ללכת לשם. מכאן למדנו, כל מי שמתעורר להיטהר, מסייעים אותו. בא וראה שכך הוא, שכיון שכתוב "ללכת ארצה כנען", מיד "ויאמר ה' אל אברם לך לך". ועד שהוא התעורר בתחלה, לא כתוב "לך לך".

בא וראה, הדבר שלמעלה לא מתעורר עד שמתעורר למטה בראשונה על מה שישירה עליו אותו שלמעלה. וסוד הדבר, האור השחור אינו נאחז באור הלבן עד שהיא מתעוררת בראשונה. כיון שהיא מתעוררת בראשונה, מיד שורה עליה האור הלבן. ועל זה כתוב "אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל", כדי שלא יפסק האור הלבן מן העולם לעולמים. וכן "המזכירים את ה' אל דמי לכם", כדי לעורר למטה במה שתשרה ההתעוררות שלמעלה. וכן כיון שמעיר אדם התעוררות בראשונה, אז מתעוררת התעוררות שלמעלה. בא וראה, כיון שכתוב "ויצאו אתם מאור כשדים וגו'", מיד "ויאמר ה' אל אברם וגו'".

"**ויאמר** ה' אל אברם לך לך". אמר רבי אלעזר לך לך לעצמך, לתקן את עצמך, (להתחזק) לתקן את דרגתך. "לך לך" אינך (כדאי) לעמוד כאן בין הרשעים הללו, וסוד הדבר "לך לך",

אומיא ולישניא דלא שיזביה לאברהם אלא קב"ה [דאיהו] יחידאי דעלמא והווי מיייתין בנייהו למשכניה דאברהם ואמרין ליה חמינן לך דאת רחיץ בקב"ה דאיהו רבוניה דעלמא (ו)אוליף לבננא מאורחך דאת ידע ועלייהו אמר קרא (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם

תא חזי מה כתיב (בראשית יא לא) ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן וגו' ויצאו אתם מאור כשדים ויצאו אתם אתו מבעי ליה דהא כתיב ויקח תרח [וגו'] מאי ויצאו אתם אלא תרח ולוט עם אברהם ושרה נפקו דאינון הוו עקרא למיפק מגו אינון חייביא דכיון דחמא תרח דאברהם בריה אשתזיב מגו נורא אתהדר למעבד רעותיה [דאברהם] (דאברם) ובגין כך ויצאו אתם תרח ולוט ובשעתא דנפקו מה כתיב (שם) ללכת ארצה כנען דרעותא דלהון הוה למיהך תמן מכאן אוליפנא כל מאן דאתער לאתדכאה מסייעין ליה תא חזי דהכי הוא דכיון דכתיב ללכת ארצה כנען מיד ויאמר יהו"ה אל אברם לך לך (בראשית יב א) ועד דאיהו אתער בקדמיתא לא כתיב לך לך

תא חזי מלה דלעילא^א לא אתער עד דאתער לתתא בקדמיתא על מה דתשרי ההיא דלעילא ורזא דמלה^ב נהורא אוכמאי לא אתאחיד בנהורא חוורא^ב עד דאיהי אתערית בקדמיתא כיון דאיהי אתערית בקדמיתא מיד נהורא חוורא שרייא עלה ועל דא כתיב (תהלים פג ב) אלהים^ב אל דמי לך אל תחרש^ב ואל תשקוט^ב אל בגין דלא יתפסק נהורא חוורא מעלמא לעלמין וכן (ישעיה סב ו) המזכירים את יהו"ה^ב אל דמי לכם בגין לאתערא לתתא במה דישרי אתערותא דלעילא^ב וכן כיון דאתער בר נש אתערותא בקדמיתא כדין אתער אתערותא דלעילא תא חזי כיון דכתיב (בראשית יא לא) ויצאו אתם מאור כשדים וגו' מיד (שם יב א) ויאמר יהו"ה אל אברם וגו'

ויאמר יהו"ה אל אברם לך לך אמר רבי אלעזר לך לך לגרמך לאתקנא גרמך^ל (לאתקפא) לאתקנא דרגא דילך^ל לך לך לית אנת^ל למיקם הכא בין חייבין אלין^ל ורזא דמלה לך לך

מאיר הזהר

שפע החסדים שהם שם א"ל (מ"מ). **כח**. וכסדרה של מלכות כך סדרן של צנייה הרוצים להמשיך שפע עליהם והיינו "המזכירים" פי' מושכים שפע החסדים מכם הזכר (מ"מ). **כט**. (הגהה ולכן הנביאים יתעוררו למטה תחלה ואח"כ יערה עליהם רוח"ק מלמעלה) (ד"א). **ל**. פי' שצאריך ישראל זכה לניסים ולהארות גדולות יותר מחו"ל (מ"מ). **לא**. פי' שצאריך ישראל זכה למדת החסד, שהיא מדתו של אברהם כמש"ה הלון ונסוע הגגזה (מ"מ). **לב**. (ס"א דכ"א) (דפ"ו). **לג**. שלא תחשוב שצנאן חוכל להטיב ולהכניס תחת כנפי השכינה, או לזכר ניגוני קדושה שצנייהם, שאין זה עכשיו לך שהרי הם צעלי עבירות רבות ולא תועיל כלום, ואין עתה זמן להוציא הפרידות הקדושות שצקליפה שלהם (רמ"ז).

כ. כסדרת ר' אלעזר לקמן ע"ז ע"ב (מ"מ). **כא**. ירצה שהשפע המקיים העולמות לא פסיק לעלמין, מ"מ שאני אור הפנימיות שבה מאור"א אינו מתכוון לבוא עד שיתעורר ויעלה מלמטה התעוררות פעולת התחומים המקבלת לחזיק בתורה אותו השפע העליון (מ"מ). שהעליון זך מאד, וא"ל להיות למטה בלא התלבשות והוא צהתעוררות התחתון וכן נשמחא צנפשא (יהל אור). **כב**. וסוד הדבר ועיין לעיל נא ע"א וע"ב ופקודי רבו (ד"א). כלומר סוד הדבר צאצילות ממש (נ"א). **כג**. גבורות (מ"מ). מלכות (נ"א). **כד**. סודו החסדים מאור"א דכ"א, ויאיר הכל כא' (מ"מ). ת"ת. ז"ח (נ"א). **כה**. מלכות כנו' ולזה אמר דוד שלהיותה מיוסדת בגבורות שהם נהורא אוכמא שלא תדום מלשנא ומלהתפלל על יחוד החסדים (מ"מ). **כו**. מלענות (מ"מ). **כז**. מלהמשך

דהא קב"ה יהיב ליה לאברהם רוחא דחכמתא והוה ידע ומצרף (צנור) [סטרי] דיישובי עלמא^א ואסתכל בהו ואתקל בתיקלא^ב וידע חילין די ממנן על סטרי יישובאי כד מטא לגו נקודה דאמצעייתא דיישובא^ג תקיל בתיקלא ולא הוה סליק בידיה^ד אשגח למנדע חילא די ממנא עלה ולא יכיל לאתדבקא ברעותיה תקיל כמה זמנין וחמא דהא מתמן אשתיל כל עלמא אשגח וצרף ותקל למנדע וחמא דהא חילא עלאה דעלה לית ליה שעורא עמיק וסתים ולא אוהו כגוונ דסטרי דרגי דיישובא אשגח ותקיל וידע דהא כמה דמההיא נקודה אמצעייתא דיישובא מניה אשתיל כל עלמא לכל סטרוי הכי נמי ידע דהא חילא דשרי עלה מתמן נפקו כל שאר חילין דממנן על כל סטרי עלמא וכלהו ביה אחידין כדין (בראשית יא לא) ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען עוד אשגח ותקיל וצרף למיקם על ברירא דמלה דההוא אתר ולא הוה ידע ולא יכיל למיקם עלה לאתדבקא

כיון דחמא תוקפא דהאי אתר ולא יכיל למיקם עליה מיד ויבאו עד חרן וישבו שם מאי טעמא דאברהם אלא דאיהו הוה ידע וצרף בכל אינון שלטנין מדברי עלמא בכל סטרו דיישובא והוה תקיל וצרף^א אינון דשלטין בסטרי דיישובא מדברי ככביא ומזליהון^ב מאן אינון תקיפין אלין על אלין והוה תקיל כל ישובי דעלמא (ולא) [והוה] סליק בידוי כד מטא להאי אתר חמא תקיפו דעמיקין [ולא] (דלא) יכיל למיקם ביה כיון דחמא קב"ה אתערותא דיליה ותיאובתא דיליה מיד אתגלי עליה ואמר ליה לך לך (בראשית יב א) למנדע לך ולא תקנא גרמך^ב

שהרי הקדוש ברוך הוא נתן לאברהם רוח של חכמה, והיה יודע ומצרף (צנורות) צדדי ישוב העולם, והסתכל בהם, ושקל במשקל, וידע את הכחות הממונים על צדדי הישוב. כשהגיע לתוך נקודת אמצע הישוב, שקל במשקל ולא היה עולה בידו. התבונן לדעת את הכח שממונה עליה, ולא יכול להתדבק ברצונו. שקל כמה פעמים וראה שהנה משם נשתל כל העולם. התבונן וצרף ושקל לדעת וראה שהנה הכח העליון שעליה אין לו שיעור, עמוק וסתום, ואינו כמו הצדדים של דרגות הישוב. התבונן ושקל וידע שהרי כמו שמהנקודה היא אמצעיתו של הישוב, ממנה נשתל כל העולם לכל עבריו. כך גם ידע שהרי הכח ששורה עליה, משם יצאו כל שאר הכחות הממונים על כל צדדי העולם, וכולם אחוזים בו. אז "ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען". עוד התבונן ושקל וצרף לעמוד על ברירא הדבר של אותו המקום ולא היה יודע, ולא יכול לעמוד עליה להתדבק.

כיון שראה את כחו של המקום הזה ולא יכול לעמוד עליו, מיד "ויבאו עד חרן וישבו שם". למה אברהם [עשה כך]. אלא שהוא היה יודע ומצרף את כל אותם השליטים מנהיגי העולם בכל צדדי הישוב, והיה שוקל ומצרף אותם השולטים בצדדי הישוב מנהיגי הכוכבים והמזלות שלהם, מי הם החזקים אלו על אלו, והיה שוקל את כל ישובי העולם, (ולא) והיה עולה בידו. כשהגיע למקום הזה, ראה את חוזק העומקים ולא יכול לעמוד בו. כיון שראה הקדוש ברוך הוא את התעוררותו ותשוקתו, מיד התגלה עליו ואמר לו "לך לך", לדעת אותך ולתקן עצמך.

מאיר הזהר

צשופע, והניחן לשבעים אומות הוא מה שמתמנה דרך אותם השערים שלהם. והנה אברהם אבינו וכו' היה צקי בכל אותם השערים (רמ"ז). 7. ה"ס ארץ ישראל שזה מתפשט אור העליון דרך ישר, אשר מקורו הוא מהיכל לבנת הספיר, המכוון כנגד הר ציון, וה"ס יסוד שצמלכות [עי' שער מאמרי רשב"י לא ע"ג: אין נזכר לשון נקודה בכל ספר הזהר אלא לנקודת היסוד של זכר או של הנקבה כי הוא נקרא נקודה דאמצעייתא] (רמ"ז). דישבא דייקא ולא אמצעייתא דעלמא ועיין תורה קפה ע"ג (ד"ה). 8. מדרגתה ומעלת האור המאיר בה ושיעורה, ולא היה עולה צידו למזל לו שיעור מוגבל כשאר הארצות (רמ"ז). 9. היה מגלגל ומנרף צנירופי אומיות ומספר (ד"ה). 10. מנהיגי כוכבים ומזלות (ד"ה). 11. צמ"ש הרב זל"ה שחייב כל אדם לתקור ולדעת שורש נשמתו כדי שיוכל להשלימה ולהשיבה אל מקורה שהוא עצמות מהותה, ונמצא שכל עוד שהולך ומשתלם, הולך ומתקרב אל עצמו, וזהו למנדע לך, לדעת את עצמך כדי שצוה תוכל לתקן עצמך (רמ"ז) [עי' שעה"ג הק' בג]. כלומר ידע שרש נשמתך מאיזה מקום נחצה וצוה תתקן גרמך שאם לא ידע זה אינו יכול ליתקן. ז"מ (נ"ה).

א. סטרי דיישובי עלמא - הוא לגבי ארץ ישראל, שכל העולם מקיפה מכל צדדיה והיא אמצע העולם, דווקא אמצע הישוב, ולכן לא אמר סטרי דעלמא אלא דיישוב (רמ"ז). 3. ידע לשקול המדרגות, ואיזו יתירה על חזירתה, וכמו כן מעלת הנהירו דקיק שכל סטר וסטרי (רמ"ז). והיה שוקל צמסקל הדעת לידע ולהשיג מי הוא השר וכה עליון שממונה על א"י כי הוא ידע כל אקלימי הישוב וממונה שלו למעלה וזלת שר א"י למעלה לא היה יכול להשיג לפי שהש"י לא נתן א"י לשום שר וממונה לשלוט עליו רק הוא ית' בעצמו כמ"ש עיני ה' אלקין צה וגו'. וי"מ אחקל תקלא גלגל גלגלים ורופים לידע שר של א"י למעלה והוא מלשון תקלא שהוא גלגל היוצר שמגלגל צרגליו והכל ענין ומכוון א"י (ד"ה). 4. איחא צוהר ויקהל (רט ע"ג), שיש פתח גדול כנגד ארץ ישראל למעלה, והוא הנקרא שער השמים, ואמצעיות תוכיותו מכוון אל צית המקדש, אבל כל ארץ ישראל היא תחת שער זה, וסיום שער זה הוא על ראש עולם העשיה, שהרי ארץ ישראל מתנהגת ע"י היצירה וכו', וסביבות פתח זה יש שבעים חלונות שמשם יורד השפע לשבעים שרים שבעולם העשיה, דהיינו מתמזית ארץ ישראל, וכו', ולכן השפע הצא לארץ ישראל דרך השער הגדול הוא

פרשת לך לך

דף עה ע"א²

ספר הזהר

תרגום

"מארצך", מאותו הצד של הישוב שהיית נדבק בו. וממולדתך", מאותה החכמה שאתה מתבונן ושוקל את תולדתך והרגע והשעה והזמן שנולדת בו, ובאותו הכוכב ובאותו המזל. "ומבית אביך", שלא תשגיח בבית אביך. ואם יש לך שורש להצליח בעולם מבית אביך, לכן לך מהחכמה הזו ומהתבוננות הזו. בא וראה שכך הוא, שהרי יצאו מאור כשדים והיו בחרן. למה יאמר לו "לך לך מארצך וממולדתך", אלא עיקר הדבר כמו שנאמר "אל הארץ אשר אראך", "אראך" מה שלא יכלת לעמוד עליו, ולא יכלת לדעת את כח הארץ ההיא שהוא עמוק וסתום. "ואעשך לגוי גדול וגו'". "ואעשך" משום שכתוב "לך לך". "ואברכך" משום שכתוב "מארצך". "ואגדלה שמך", משום שכתוב "ממולדתך". "והיה ברכה", משום שכתוב "ומבית אביך". רבי שמעון אמר, "ואעשך לגוי גדול" מצד הימין, "ואברכך" מצד השמאל, "ואגדלה שמך" מצד האמצע, "והיה ברכה" מצד של ארץ ישראל. הנה כאן כסא של ארבעה עמודים שכולם כלולים באברהם. מכאן והלאה ברכות לאחרים שזוונים מכאן, שכתוב "ואברכה מברכך

מארצך (שם) מההוא סטרא דישובא דהוית מתדבק ביה וממולדתך מההוא חכמה דאת משגח ותקיל תולדתא דילך ורגעא ושעתא וזמנא דאתיילדת ביה ובההוא כוכבא ובההוא מזלא ומבית אביך דלא תשגח בביתא דאבוך ואי אית לך שרשא לאצלחא בעלמא מביתא דאבוך בגין כך לך לך מהחכמה דא ומאשגחותא דא תא חזי דהכי הוא דהא נפקו מאור כשדים והווי בחרן אמאי יימא ליה לך לך מארצך וממולדתך אלא עקרא דמלתא כמה דאתמר אל הארץ אשר אראך אראך מה דלא יכילת למיקם עליה ולא יכילת למנדע חילא דההיא ארעא דאיהו עמיק וסתים **ואעשך** לגוי גדול וגו' (שם ב) ואעשך בגין דכתיב (שם א) לך לך ואברכך בגין דכתיב מארצך ואגדלה שמך בגין דכתיב וממולדתך והיה ברכה בגין דכתיב ומבית אביך רבי שמעון אמר ואעשך לגוי גדול מסטרא דימינא ואברכך מסטרא דשמאלא ואגדלה שמך מסטרא דאמצעיתא והיה ברכה מסטרא דארעא דישראל הא הכא כרסייא דארבע סמכין דכלהו כלילין ביה באברהם מכאן ולהלאה ברכאן לאחריני דמתזני מהכא דכתיב (שם ג) ואברכה מברכך

סתרי תורה

"ואעשך לגוי גדול", זו ברכה אחת, "ואברכך", שתים, "ואגדלה שמך", שלש, "והיה ברכה" ארבע, "ואברכה מברכך", חמש, "ומקללך אאור", שש, "ונברכו בך כל משפחות האדמה", הנה שבע. כיון שהתברך בשבע הברכות הללו, מה כתוב, "וילך אברם כאשר דבר אליו ה'", לרדת לעולם הזה כפי שהצטוו. מיד "וילך איתו לוט", זה הנחש שהתקלל והתקלל העולם בגללו, שהוא עומד לפתח להסטיין לגוף, ולא תפעל הנשמה עבודה שהצטווה עד שיעברו עליה בעולם הזה שלש עשרה שנים. שהרי משנים עשר שנים ומעלה מתעוררת הנשמה לעבוד את העבודה שהצטווה, זהו שכתוב

ואעשך לגוי גדול^א האי ברכתא' חדא ואברכך תרינ^ב ואגדלה שמך תלת^ג והיה ברכה ארבע ואברכה^ד מברכך חמש ומקללך^ה אאור שית ונברכו^ו בך^ז כל^ח משפחות^ט האדמה הא שבע כיון דאתברכו באלין שבע ברכאן מה כתיב (שם ד) וילך אברם כאשר דבר אליו יהו^ה לנחתא להאי עלמא כמה דאתפקדא מיד וילך אתו לוט דא איהו נחש דאתלטיא ואתלטיא עלמא בגיניה דאיהו קאים לפתחא^י לאסטאא לגופא ולא תפעול נשמתא פולחנא דאתפקדת עד דיעברון^{יא} [עלה] בהאי עלמא [י"ג] שנין [ד"ד] [דהא מתריסרי^{יב} שנין ולעילא נשמתא אתערת למפלח פולחנא דאתפקדת הה"ד]

מאיר הזהר

והו שם דשמך לאכללא כנ"ל (יהל אור). **יג**. ואברכה נחם ישראל לא ישקר (יהל אור). **יד**. ומקללך, הוד, כל היום דוה, ויגע צנף ירכו (יהל אור). **טו**. יסוד (יהל אור). **טז**. שבו כ"צ אמוין (יהל אור). **יז**. שנקרא כל (יהל אור). **יח**. הנשמה יש לה ע' אנפין, כמ"ש לקמן, והן ע' משפחות האדמה, והן עד פרי החג שמתברכין ע' אומין, והן ע' שנין כמ"ש (יהל אור). **יט**. כמ"ש לפתח חטאת רוצף, וכו', ור"ל לפתחא דעלמא (יהל אור). **כ**. שאז בא יצר הטוב לאדם ואז מתעוררת הנשמה לאדם (יהל אור). **כא**. ר"ל לאחר י"ג בתחלת י"ג מתחלת הנשמה להתעורר וצופו י"ג שנה נשלמת הנשמה והו שנחלקו בגמי' (גדה מח ע"ב) מוך הפרק אס הוא כלפני הפרק או כלחמר הפרק. ור"ל לפרש הפסוק ואברכה בן חמש כו' (יהל אור).

ט. כנ"ל ואתברכה שבע [סתרי תורה עו ע"ב] (יהל אור). **י**. מסטרא ד"ס כנ"ל, ד' ברכות מחגמ"ס, כמ"ש בזהר בעמוד הזה רש"א ואעשך לגוי גדול וכו' (יהל אור). **יא**. כי גדול צימינא וברכה ששמאלא (יהל אור). **יב**. מסט' דת"ת, והוא נוטה לימינא לכן ואגדלה. ומלכות נוטה לשמאלא ולכן והיה ברכה. ואמר שמך שהוא מלכות כידוע, לאכללא מדת לילה ציוס. וכן צסוד שמי חכרי רמ"ח בת"ת ושס"ה במלכות, והו אגדלה שמך שמוסיף ה' צסמו, ויהיה גימ' רמ"ח מסט' דת"ת וה' מוסיף צסמך. שמך גימ' ש"ס ועס ה' שס"ה. ו"ש ואגדלה עס ה' וכן אמר והיה כו' ואכללא מדת יוס צלילה שהן כלולין כי שנייה נוטלין ממו"ג רק שכלן זה גוצר וכאן זה גוצר והו והיה שהוא אוחיות הו"ה ואמר והיה בתחלה ו"ה לאשלמא לזכרי זהו ברכה גימ' זכר ואח"כ י"ה לאשלמא לשמי

ומקללך אאור ונברכו בך כל משפחות האדמה

רבי אלעזר הוה יתיב קמיה דרבי שמעון אבוי והוי עמיה רבי יהודה ורבי יצחק ורבי חזקיה א"ר אלעזר לרבי שמעון אבוי | האי דכתיב | (הא כתיב) (בראשית יב א) לך לך מארצך וממולדתך כיון דכלהו נפקו למיהך אמאי לא אתמר ליה דכלהו יפקון דהא אע"ג דתרח הוה פלח לע"ז כיון דאתער באתערותא טב למיפק בהדיה דאברהם וחמינן דקב"ה אתרעי בתיובתא דחייביא⁶ ושרא למיפקי אמאי לא כתיב לכו לכם אמאי לאברהם בלחודוי לך לך

א"ל רבי שמעון אי תימא דתרח כד נפק מאור כשדים בגין לאהדרא בתשובה הוה לאו הכי אלא כד נפק לאשתזבא נפק דהוו כלהו בני ארעיה בעאן למקטליה כיון דחזו דאשתזיב אברהם הוו אמרי ליה לתרח אנת הוא דהוית מטעי לן באלין פסילין ומגו דחלא דלהון נפק תרח כיון דמטא לחרן לא נפק מתמן לבתר דכתיב (שם ד) וילך אברם כאשר דבר אליו יהו"ה וילך אתו לוט ואילו תרח לא כתיב (ביה וילך אלא ויצא)

פתח ואמר (איוב לח טו) וימנע מרשעים אורם וזרוע רמה תשבר האי קרא אוקמוה אבל וימנע מרשעים אורם דא נמרוד ובני דריה דנפק אברהם מנייהו דהוה אורם וזרוע רמה תשבר דא נמרוד דבר אחר וימנע מרשעים אורם דא תרח ובני ביתיה אורם דא אברהם⁷ האור לא כתיב אלא אורם דהוה עמהון וזרוע רמה תשבר דא נמרוד דהוה מטעי אבתריה כל בני עלמא ובגין כך כתיב (בראשית יב א) לך לך בגין לאנהרא לך ולכל אינון דיפקון מינך מכאן ולהלאה

תן פתח ואמר (איוב לו כא) ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים ורוח עברה ותטהרם ועתה לא ראו אור אימתי בשעתא דאמר קב"ה לאברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך בהיר הוא בשחקים⁸ דבעא קב"ה | לאדבקא | (לאדבקא) ליה לאברהם בהווא אור דלעילא⁹ ולאנהרא תמן¹⁰ ורוח עברה ותטהרם דהא לבתר תבו בתיובתא תרח וכל בני ביתיה [בני ביתיה] | נ"א וכל בני מאתיה בני מאתיה | דכתיב (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן תרח דכתיב (שם טו טו) ואתה תבא אל אבותיך בשלום וגו'

ומקללך אאור ונברכו בך כל משפחות האדמה.

רבי אלעזר היה יושב לפני רבי שמעון אביו, והיה עמו רבי יהודה ורבי יצחק ורבי חזקיה. אמר לו רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, זה שכתוב "לך לך מארצך וממולדתך", כיון שכולם יצאו ללכת, למה לא נאמר לו שכולם יצאו, שהרי אף על גב שתרח היה עובד עבודה זרה, כיון שהתעורר בהתעוררות טובה לצאת עם אברהם, וראינו שהקדוש ברוך הוא מרוצה מתשובת הרשעים, והתחיל לצאת, למה לא כתוב לכו לכם, למה לאברהם לבדו "לך לך".

אמר לו רבי שמעון, אם תאמר שתרח, כשיצא מאור כשדים, זה היה כדי לחזור בתשובה, לא כך. אלא כשיצא, יצא להנצל, שכל בני ארצו רצו להרוג אותו. כיון שראו שנצל אברהם, היו אומרים לתרח, אתה הוא שהיית מטעה אותו בפסילים הללו, ומתוך ההפחדה שלהם יצא תרח. כיון שהגיע לחרן, לא יצא משם אחר כך, שכתוב "וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך איתו לוט", ואלו תרח לא כתוב (בו וילך אלא "ויצא").

פתח ואמר, "וימנע מרשעים אורם וזרוע רמה תשבר". הפסוק הזה בארוהו, אבל "וימנע מרשעים אורם" זה נמרוד ובני דורו שיצא אברהם מהם שהיה אורם, "וזרוע רמה תשבר" זה נמרוד. דבר אחר, "וימנע מרשעים אורם" זה תרח, ובני ביתו, "אורם" זה אברהם, לא כתוב האור אלא "אורם", שהיה עמהם. "וזרוע רמה תשבר", זה נמרוד, שהיה מטעה אחריו את כל בני העולם. ולכן כתוב "לך לך", כדי להאיר לך ולכל אותם שיצאו ממך מכאן והלאה.

עוד פתח ואמר, "ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים ורוח עברה ותטהרם". "ועתה לא ראו אור", מתי, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך". "בהיר הוא בשחקים", שרצה הקדוש ברוך הוא להדביק את אברהם באור ההוא שלמעלה ולהאיר שם. "ורוח עברה ותטהרם", שהרי אחר כך שבו בתשובה תרח וכל בני ביתו (וכל בני עירו). בני ביתו (בני עירו) שכתוב "ואת הנפש אשר עשו בחרן". תרח שכתוב "ואתה תבוא אל אבותיך בשלום וגו'".

מאיר הזהר

6. יצא מאור כשדים תקן ה' ונכח כנר היה שמו אברהם. מא"ן (נ"א). 7. נ"א שחך מאיר זהם (אור יקר). 8. חסד אברהם, אור קדמאה שנברא ציוס א' (אור יקר). 9. כי חסד לא היה מתפשט למטה מפני שלא היה שום מרכבה אליו עד עתה ועתה על ידי אברהם יהיה מאיר ומתפשט בתחתונים (אור יקר).

10. וחזר בתשובה ודאי נצאמו מאור כשדים וכוונתו להתקרב אל הקדושה בצואו עם אברהם (אור יקר). 11. והתחיל ללכת כמ"ש וילאו ללכת וגו' (ד"א). 12. ע"י לקמן רג ע"ב, ולקמן ח"ב רכד ע"ב, וח"ג פח ע"א. 13. אורם עם הסולל גימטריא אברהם וכתיב אורם כי בלכתו עדיין שמו אברהם. אך בגי' אברהם דמעת

פרשת לך לך

דף עה ע"ב²

ספר הזהר

תרגום

"וילך אברם כאשר דבר אליו ה'". אמר רבי אלעזר, בא וראה, שהרי לא כתוב ויצא אברם כאשר דיבר אליו ה', אלא "וילך" כמו שנאמר "לך לך", שהרי בראשונה עשו יציאה, שכתוב "ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען", ועכשיו כתוב "וילך" ולא כתוב ויצא. "כאשר דבר אליו ה'", שהבטיח לו את כל ההבטחות. "וילך אתו לוט", שהתחבר עמו כדי ללמוד ממעשיו, ועם כל זה לא למד כל כך. אמר רבי אלעזר, אשרי הצדיקים שלומדים דרכי הקדוש ברוך הוא כדי ללכת בהם ולירא ממנו מאותו יום הדין שעתיד אדם לתת דין וחשבון לקדוש ברוך הוא. פתח ואמר, "ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו". הפסוק הזה בארוהו, אבל

וילך אברם כאשר דבר אליו יהו"ה (שם ד) א"ר אלעזר תא חזי דהא לא כתיב ויצא אברם כאשר דבר אליו יהו"ה אלא וילך כמה דאת אמר לך לך דהא יציאה בקדמיתא עבדו" דכתיב (שם יא לא) ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען והשתא כתיב וילך ולא כתיב ויצא כאשר דבר אליו יהו"ה דאבטח ליה בכלהו הבטחות' וילך אתו לוט דאתחבר עמיה בגין למילף מעובדו"ה ועם כל דא לא אוליף כולי האי א"ר אלעזר זכאין אינון צדיקייא דאולפי ארחוי דקב"ה בגין למיהך בהו ולדחלא מניה מההוא יומא דדינא דזמין בר נש למיהב דינא וחושבנא לקב"ה פתח ואמר (איוב ז) ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו האי קרא אוקמוה אבל

סתרי תורה

"ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה", שבע וחמש הם שנים עשר, (ושני עליונים עליהם, ארבעה עשר הם). ואז נראית הנשמה בעולם הזה, שהיא באה מחמש שנים שהם ת"ק פרסות של עץ החיים. ושבעים שנה, זהו אותו אילן ממש, שהוא שביעי לדרגות, ונקרא שבעים שנה. אז יוצאת מאותה זוהמת הנחש, ונכנסת לעבודה הקדושה. זהו שכתוב "בצאתו מחרן". (ימי שבעים שנה לא ספורות חיים מאותם ארבע עשרה) מאותו הרגז והכח של (השטן) שהוא הנחש שהיה מסית עד עכשיו את גופו ושולט עליו. באילן שולטת ערלה שלש שנים, באדם שלש עשרה שנים שנקראים שני ערלה. כיון שעברו על הגוף אותן השנים והתעברה (והתעוררה) הנשמה לעבוד את עבודת הקודש, היא מצוה את הגוף לרצון טוב, להכניע את אותו הנחש שהנה לא יכול

ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה (בראשית יב ד) שבע וחמש תריסר אינון (ותרין עלאין עלייהו ארבע סרי אינון) וכדין אתחזיאת נשמתא³ בהאי עלמא דאיהי אתיא מחמש שנים⁴ דאינון ת"ק פרסי דאילנא דחיי"ד ושבעים שנה דאיהו ההוא אילנא ממש דאיהו שביעאה לדרגין⁵ ושבעין שנה אתקרי כדין נפקת⁶ מההוא זוהמא דנחש ועאלת בפולחנא קדישא הה"ד (שם) בצאתו מחרן (ימי ע' שנה לא ספורות חיים) מההוא ארבע סרי) מההוא [רוגזא ו]תוקפא דההוא (שטן) נחש דהוה אסטי ליה עד השתא לגופא ושלטא עלוי באילנא שלטא ערלה⁷ תלת שנין כבר נש תלת סרי שנין דאקרוין שני ערלה כיון דאעברו על גופא [אינון שנין] (ואתעברת) [ואתעברת] [ואתערת] נשמתא למפלח פולחנא קדישא פקידת לגופא לרעותא טבא לכפוף לההוא נחש דהא לא יכול

מאיר הזהר

כאן צ' קלי' א' נגד מלכות שמסטרטא נקרא יסוד שבעים שנה ספירה שביעית ונקרא ג"כ י' זעירא אות צרית כידוע. והכל א' כידוע ששניהם נכללין כא' והן היכל שביעאה לצנת הספיר יסוד ומלכות. וחמש שני ערלה השני נגד ה"ס שלכן כתיב שנים והענין הוא בנשמה שזה ע' אפינן שמהן שבעין שנה וה' מדרגות של הנשמה הידועים והן שבעים וחמש הנ"ל. וז' שנים הראשונים יוצאין ע' אפינן מערלה הראשונה מלמטה למעלה מקליפה שכנגד היסוד ואז הולך לרצו כמ"ש (צ"צ) שמכניסין כפן שבע כי השבע כלילין משבעים כנ"ל ואח"כ חמש כו' ושבע ימים הראשונים שלטא עליה ערלה הגופני' על הצרית נגד מלכות שנקראת צת שבע, ומיוס הח' מתחיל ללאת מע"ה שנים הנ"ל ושנת הי"ג הולכת הנשמה ושלמת עד שיוצא מההוא ערלה לגמרי נגד צינה והוא ציסוד נגד צינה שצת עלאה שצת תחאה והן י"ג שנים ו' ו' ז' (יהל אור). ח' אינס צמספר שני חיי האדם כי הם אינס חיים מאחר שהוא אז צרשות חוקף הינה"ר שהוא הנחש הקדמוני (ד"ה). י"ט. מ"י דף קעב ע"א חוהר פקודי רמד ע"ב (ד"ה).

ח. היינו לראיה לדברי רבי שמעון שפירש לא יאל תרח מאור כשדים בתשובה (אור יקר). פ. לשון יציאה מורה על תחילת היציאה ממקום שהיו בו, אבל לשון הליכה "וילך אברם" מורה על היותם כבר בדרך והולכים ממסע למסע ללכת לארץ ישראל, ולכן בחרן כתיב וילך אברם (מ"מ). י. "דאבטח ליה בכלהו הבטחות" נמתק בהגהות הגר"א, ובמקומו כתוב "בכלהו דאזהר ליה". יא. גם ללוט ההולך נמתקו בו נינוצי קדושה שהיה מסוד אחר הקדושה שהיו מעורבים בקליפה נמתקו ונאחזו בו (לקוטי תורה לך לך). יב. ר"ל לאחר י"ב שנה, מתחיל להראות הנשמה (יהל אור). יג. ר"ל מה' ספירות חגמנה, שהן ת"ק פרסה ומספירת יסוד שנקרא ע' שנה צאין ע' שנה לאדם כמש"ו (יהל אור). יד. ת"ק פרסאות של עץ החיים עו ע"ב צס"ט (ד"ה). טו. ר"ל לצינה שמשם הנשמה יסוד כלול מכולם, שכל א' כלול מעשר הא שבעים (יהל אור). טז. שהקלי' שממית צידים תתפש, נגד ז' תחמונות כידוע. ואמר כאן שבעים וכאן חמש וחלק אותן לשתי ששני ערלות על הצרית יסוד, א' ערלה, וא' עור הפריעה והן ג"ג, נגד דכר ונוק, וכן